

Prof. dr hab. Ignacy Korczyński
Katedra Entomologii Leśnej
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
ul. Wojska Polskiego 71C, 60-625 Poznań

Poznań, 28.11.2017 r.

Recenzja

dorobku dr. hab. Wojciecha Grodzkiego, prof. nadzw. IBL
w związku z postępowaniem o nadanie tytułu naukowego profesora nauk leśnych

Wstęp

W celu wykonania recenzji otrzymałem następujące dokumenty:

1. kopie dyplomów potwierdzających nadanie stopni doktora i doktora habilitowanego,
2. autöreferat w języku polskim,
3. autöreferat w języku angielskim,
4. informację o osiągnięciach i dorobku naukowym, w formie wykazu publikacji wraz z punktacją czasopism,
5. indeks cytowań publikacji,
6. ankietę oceny osiągnięć naukowych po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego.

Ocenę dorobku wykonałem ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów przedstawionych w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882, art. 26).

Dane ogólne

Dr hab. inż. Wojciech Grodzki, prof. nadzw. Instytutu Badawczego Leśnictwa, jest absolwentem Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej w Krakowie. Dyplom magistra inżyniera leśnictwa uzyskał w 1984 r. na podstawie pracy z zakresu fitopatologii leśnej pt. „Badania nad odwierzchołkowym zamieraniem pędów *Pinus nigra* Arn. na powierzchni testowej nr 1 (leśn.

Repecko) i nr 2 (leśn. Brynica)", napisanej pod kierunkiem prof. dr. Stanisława Domańskiego. W 1985 r. ukończył Podyplomowe Studium Ochrony Przyrody im. Prof. Stefana Myczkowskiego przy Wydziale Leśnym AR w Krakowie.

W 1996 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk leśnych na podstawie rozprawy pt. „Zmiany w występowaniu szkodników wtórnych świerka w zniekształconych ekosystemach leśnych Sudetów Zachodnich”. Promotorem doktoratu był prof. dr hab. Zenon Capecki.

Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk leśnych uzyskał w 2008 r. na podstawie dotychczasowego dorobku naukowego oraz rozprawy pt. „Wykorzystanie pułapek feromonowych do monitoringu populacji kornika drukarza w wybranych parkach narodowych w Karpatach”.

Po ukończeniu studiów podjął pracę w Instytucie Badawczym Leśnictwa, w Zakładzie Gospodarki Leśnej Regionów Górskich w Krakowie. Początkowo na stanowisku stażysty, a następnie technologa w Pracowni Ochrony Lasów Górskich. W 1996 r. został zatrudniony na stanowisku adiunkta, a w 1997 r. objął funkcję kierownika Pracowni Ochrony Lasów Górskich. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego został zatrudniony w 2008 r. na stanowisku docenta, a od 2010 r. pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Od 2015 r. pełni funkcję kierownika Zakładu Lasów Górskich IBL w Krakowie.

Ocena osiągnięć naukowych

Dr hab. Wojciech Grodzki zajmował się naukowo głównie ekologią populacji owadów występujących w górskich drzewostanach, a szczególnie kornika drukarza – *Ips typographus* (L.). Przy wyborze tematyki badań i ich zakresu uwzględniał ważne aspekty praktyczne, dotyczące podstaw oraz metod ochrony drzewostanów przed szkodliwymi gospodarczo gatunkami owadów.

Tematykę badań można podzielić na kilka zagadnień, wyróżnionych przez kandydata do tytułu profesora:

1. Problemy związane z masowym występowaniem wskaźnicy modrzewianeczki - *Zeiraphera griseana* (Hb.) na świerku pospolitym.
2. Uwarunkowania rozwoju gradacji kornika drukarza – *Ips typographus* (L.) w lasach objętych statusem ochronnym i w górskich drzewostanach gospodarczych.

3. Wpływ czynników środowiskowych na kształtowanie się ekologicznych zespołów owadów podkorowych w drzewostanach świerkowych.
4. Kornik zroszobny – *Ips duplicatus* (C. R.Sahl.), kornik modrzewiowiec – *Ips cembrae* (Heer) oraz inne nowe zagrożenia drzewostanów wyżynnych i górskich.
5. Wykorzystanie technik geomatycznych w badaniach nad występowaniem owadów powodujących zamieranie drzew na dużych obszarach leśnych.
6. Innowacyjne metody ochrony drzewostanów świerkowych przed owadami kambiofagicznymi.

Dotychczasowy dorobek naukowy dr. hab. Wojciecha Grodzkiego to między innymi 240 publikacji. W tym przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego opublikował 140, a po uzyskaniu tego stopnia naukowego 100 prac. Ogólna liczba publikacji po uzyskaniu habilitacji zwiększyła się o 71%.

Publikacje dr. hab. Wojciecha Grodzkiego można podzielić na oryginalne prace twórcze, z których 59 ukazało się w czasopiśmie uwzględnionych na liście punktacyjnej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na prace które ukazały się w materiałach z kongresów, konferencji i zjazdów (34 w formie publikacji recenzowanych i 57 nierecenzowanych) oraz na prace popularno-naukowe (68 artykułów).

Oryginalne prace twórcze były publikowane w czasopiśmie o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Do czasopism o szczególnie dużym znaczeniu można zaliczyć: *Global Change Biology, Remote Sensing of Environment, Ecology and Society, PLoS One, Forest Ecology and Management, Journal of Applied Entomology, Journal of Pest Science, Annals of Forest Science*.

Obecnie wartość dorobku naukowego określana jest między innymi na podstawie punktacji czasopism, w których ukazały się publikacje. Punktacją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego było objętych 27 publikacji przed habilitacją i 30 publikacji po habilitacji. Średni udział dr. hab. Wojciecha Grodzkiego w tych pracach wynosił przed habilitacją 74%, a po habilitacji 51%. Według punktacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego suma punktów prac opublikowanych przed uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego wynosiła 179, a prac opublikowanych po uzyskaniu habilitacji - 549, czyli po habilitacji była większa o 207%.

Punktację *Impact Factor* posiadało przed habilitacją 9 publikacji, a po habilitacji 23 publikacje. Średni udział kandydata do tytułu profesora w pracach wynosił przed habilitacją 48%, a po habilitacji 31%. Łączna wartość punktowa *Impact Factor* prac opublikowanych przed habilitacją i po habilitacji wynosiła odpowiednio 5,464 oraz 28,812 punktów. Wartość punktowa IF publikacji, które ukazały się po uzyskaniu habilitacji była o 427% większa od wartości punktowej IF publikacji wcześniejszych.

Zatem można stwierdzić, że łączna wartość publikacji - określana na podstawie dwóch różnych systemów punktacji czasopism naukowych - była znacznie większa w przypadku prac opublikowanych po habilitacji. Po habilitacji udział dr. hab. Wojciecha Grodzkiego w realizacji opublikowanych prac nieco zmalał wskutek rozwoju współpracy z licznymi naukowcami.

O wartości dorobku pracownika naukowego świadczy również liczba powoływań się na jego prace przez innych naukowców w ich publikacjach naukowych. Według *Web of Science* prace dr. hab. Wojciecha Grodzkiego, opublikowane przed habilitacją, były cytowane w znaczących czasopismach naukowych 172 razy. Prace które ukazały się po habilitacji były cytowane 188 razy. Łączna liczba cytowań, bez autocytowań, była bardzo duża i wynosiła 339. Cytowania dotyczyły 24 publikacji kandydata do tytułu profesora. Duża liczba cytowań świadczy o znajomości i docenianiu prac dr. hab. Wojciecha Grodzkiego przez specjalistów krajowych i zagranicznych.

Wskaźnik Hirscha, uwzględniający zarówno liczbę publikacji jak i liczbę ich cytowań, wynosił według *Web of Science* 11, a według *Scopus* 13. Są to wartości stosunkowo duże w specjalności naukowej reprezentowanej przez dr. hab. Wojciecha Grodzkiego, a dotyczącej ochrony lasu przed gatunkami owadów lokalnie wyrządzających szkody w lasach europejskich.

O wysokiej pozycji naukowej kandydata do tytułu profesora świadczą wykonane przez niego liczne recenzje artykułów w czasopismach o zasięgu międzynarodowym. Szczególnie istotne dla pozytywnej oceny kandydata było wykonanie 25 recenzji dla 17 czasopism posiadających *Impact Factor*. Poza tym recenzował artykuły dla około 20 innych czasopism naukowych.

Dr hab. Wojciech Grodzki jest redaktorem naczelnym czasopisma „Leśne Prace Badawcze” Jest członkiem rady naukowej czasopisma „Pieniny – Przyroda i Człowiek” oraz jest członkiem komitetu redakcyjnego czasopisma „Folia Forestalia Polonica ser. A Forestry”. W

latach 2011-2013 był członkiem komitetu redakcyjnego zagranicznego czasopisma „Lesnícky časopis – Forestry Journal.

Ocena doświadczenia w kierowaniu zespołami badawczymi

Dr hab. Wojciech Grodzki dwukrotnie kierował zespołami badawczymi realizującymi projekty finansowane w drodze konkursów międzynarodowych i jednym zespołem realizującym projekt w drodze konkursu krajowego.

Projekty międzynarodowe:

a/ EFORWOOD – Tools for Sustainability Impact Assessment of the Forestry-Wood Chain; 6. Program Ramowy UE, kontrakt nr 518128 (2005-2008 r.), 38 partnerów z 21 krajów. Koordynator prac zespołu polskiego z IBL, członek *General Assembly* projektu.

b/ BACCARA – Biodiversity And Climate Change, a Risk Analysis, 7. Program Ramowy UE, kontrakt nr 226299, 16 partnerów z 9 krajów (2009-2012 r.). Koordynator prac zespołu polskiego z IBL, członek *General Assembly* projektu.

Projekt krajowy:

a/ Cechy drzewostanów i populacji kornika drukarza *Ips typographus* (L.) jako podstawa oceny jego potencjału gradacyjnego w świerczynach górskich. Projekt nr NN309 427838 finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego/ NCN (2010-2013 r.), kierownik projektu.

Poza tym dziewięć razy kierował zespołami badawczymi realizując tematy badawcze zleczone przez przedsiębiorstwo Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe lub przez dyrekcje parków narodowych.

Z powyższego wynika, że dr hab. Wojciech Grodzi posiada doświadczenie w kierowaniu zespołami badawczymi, zarówno międzynarodowymi jak i krajowymi.

Współpraca międzynarodowa

Dr hab. Wojciech Grodzki odbył trzy staże zagraniczne: we Francji - w Institut National de la Recherche Agronomique (2 miesiące) i dwukrotnie w Belgii – w Uniwersytecie Katolickim w Louvain-la-Neuve (2 tygodnie) oraz w Université Libre de Bruxelles (3 tygodnie).

W latach 1998-2000 uczestniczył we współpracy naukowej między Polską a Francją w ramach programu POLONIUM, współpracując z Institut de la Recherche Agronomique w Francji.

W latach 1998-2000 uczestniczył w badaniach realizowanych przez międzynarodowy zespół naukowców z Czech, Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i USA, w ramach projektu pt. „Effect of Forest Health on Biodiversity with Emphasis on air Pollution in the Carpathian Mountains”. Był koordynatorem badań nad dynamiką populacji kornika drukarza w Karpatach.

W latach 1998-2002 uczestniczył w realizacji projektu o nazwie Akcja Cost E16 „Bark and wood boring insects in living trees – BAWBILT”, w którym brały udział instytucje naukowe z 24 krajów europejskich. Pełnił w nim funkcję członka Komitetu Zarządzającego Akcji.

W latach 1998-2001 uczestniczył w realizacji projektu „Integrated risk assessment and new pest management technology in ecosystems affected by forest decline and bark beetle outbreaks – TATRY” w ramach 4. Programu Ramowego UE, w którym brały udział jednostki naukowe z Austrii, Czech, Francji, Polski, Słowacji, Szwecji, Węgier.

W ramach 5. Programu Ramowego UE uczestniczył w realizacji projektu PROFOREST „Protection of Forest Resources in Central Europe” koordynując wykonywanie sześciu zadań badawczych.

W ramach 6. Programu Ramowego UE uczestniczył w realizacji projektu „EFORWOOD – Tools for Sustainability Impact Assessment of the Forestry-Wood Chain” w którym brało udział 38 instytucji z 21 państw.

W ramach 7. Programu ramowego UE uczestniczył w projekcie „BACCARA – Biodiversity And Climate Change, A Risk Analysis” w którym brało udział 16 instytucji z 9 państw.

Dr hab. Wojciech Grodzki wielokrotnie wygłaszał referaty na międzynarodowych konferencjach naukowych w kraju i za granicą. Zorganizował w Polsce w latach 2009, 2000, 2002 trzy międzynarodowe konferencje naukowe.

Brał udział w międzynarodowym panelu ekspertów: European Forest Risk Facility FRISK-GO, 2014 Arcachon, Bordeaux (Francja).

Jest członkiem International Union of Forest Research Organizations (IUFRO), gdzie od 1998 r. pełni funkcję zastępcy koordynatora grupy 7.03.10.

Był recenzentem w 12 międzynarodowych projektach badawczych.

Podsumowując ten rozdział można stwierdzić, że dr hab. Wojciech Grodzki był zaangażowany we współpracę międzynarodową w stopniu ponadprzeciętnym.

Kształcenie kadr naukowych

Doświadczenie i wiedza zdobyte przez dr. hab. Wojciecha Grodzkiego pozwoliły mu na podjęcie zadań związanych z kształceniem kadr naukowych.

Jest promotorem jednego przewodu doktorskiego, który został pomyślnie zakończony w 2017 r. nadaniem stopnia naukowego doktora przez Radę Naukową Instytutu Badawczego Leśnictwa w Sękocinie Starym. Poza tym jest promotorem w trzech otwartych przewodach doktorskich. Doktoranci podjęli zainicjowaną przez dr. hab. Wojciecha Grodzkiego tematykę badawczą co jest jednym z dowodów na znaczenie jego pracy naukowej dla rozwoju nauki.

Dwukrotnie był recenzentem w przewodach na stopień naukowy doktora habilitowanego i pięciokrotnie w przewodach na stopień doktora.

Ocena współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym

Dr hab. Wojciech Grodzki jest przewodniczącym Rady Naukowej Pienińskiego Parku Narodowego oraz rad naukowych Tatrzańskiego Parku Narodowego i Parku Narodowego Gór Stołowych. Jest także członkiem Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Bieszczadzkie”.

Wielokrotnie był członkiem zespołów eksperckich ds. postępowania w drzewostanach zagrożonych przez szkodniki wtórne. Opracował kilka ekspertyz na ten temat.

Wdrożył w Lasach Państwowych procedurę oceny stopnia zasiedlenia drzewostanów przez owady kambiofagiczne - na podstawie wskaźnika względnej liczebności usychających drzew zasiedlonych przez te owady (wskaźnik NPC). Wdrożył również procedurę postępowania ochronnego w odnowieniach jodłowych opanowanych przez raka jodły.

Dwukrotnie prowadził badania rejestracyjne dla potrzeb wdrożenia technicznych środków ochronnych przez firmę BASF.

Jest autorem 22 publikacji popularyzujących wiedzę naukową w wśród pracowników leśnictwa.

Podsumowanie oceny

Dr hab. Wojciech Grodzki posiada znaczący dorobek naukowy w postaci licznych i bardzo wartościowych publikacji. Uzyskał autorytet krajowy oraz międzynarodowy jako wybitny znawca przedmiotu. Ma istotny wpływ na stan wiedzy oraz kierunki badań nad kambiofagicznymi owadami drzewostanów górskich w Europie.

Dr hab. Wojciech Grodzki współpracuje z wieloma zagranicznymi instytucjami naukowymi. Ma doświadczenie w kierowaniu zespołami naukowymi, zarówno krajowymi jak i międzynarodowymi.

Wnosi również istotny wkład do rozwoju kadr naukowych poprzez promotorstwo w przewodach doktorskich oraz recenzowanie prac na stopień naukowy.

Ma istotne osiągnięcia w popularyzacji wiedzy oraz we wdrażaniu osiągnięć naukowych do praktyki gospodarczej.

Reasumując stwierdzam, że dr hab. Wojciech Grodzki spełnia wszystkie wymagania stawiane kandydatom do tytułu profesora, wymienione w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882, art. 26).

Prof. dr hab. Ignacy Korczyński